

DOI 10.36074/logos-05.02.2021.v1.27

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Радіонова Н. Й.

д-р. екон. наук, доцент, професор кафедри обліку і аудиту
Київський національний університет технологій та дизайну

Окончук А. Р.

студентка гр. БДі-1-17
Київський національний університет технологій та дизайну

УКРАЇНА

Грошові кошти слід розглядати як важливий актив та результат діяльності підприємства, оскільки функціонування суб'єктів господарювання в сучасних умовах передбачає безперервний рух грошових ресурсів. Однією з основних завдань обліку грошових коштів є правильність, повнота та своєчасність їх відображення у системі бухгалтерського обліку підприємства [1]. Адже, неповне або несвоєчасне оприбуткування грошових коштів призведе до нарахування штрафних санкцій контролюючими органами.

Серед основних завдань організації обліку грошових коштів на підприємстві слід виділити:

- організація належного порядку готівкового обігу, своєчасного оформлення платіжних документів, зберігання грошей;
- здійснення контролю за дотриманням касової дисципліни, в тому числі за цільовим використанням отриманих в установах банку грошових коштів;
- своєчасне і правильне відображення на рахунках бухгалтерського обліку у відомостях синтетичного й аналітичного обліку, а також у звітності операцій щодо руху грошових коштів;
- проведення інвентаризації грошових коштів та відображення результатів інвентаризації на рахунках бухгалтерського обліку.

На початковому етапі обліку грошових коштів підприємства важливим завданням бухгалтера є своєчасне складання первинних документів до яких належать: прибутковий касовий ордер, видатковий касовий ордер, журнал реєстрації прибуткових та видаткових касових документів, касова книга, платіжні доручення. Приймання і видача грошей за касовими ордерами проводиться тільки в день їх складання [2]. Ніяких виправлень в платіжних документах не допускається. У касових і банківських документах необхідно реєструвати одночасно вид господарської діяльності з метою належного узагальнення даних у касовій книзі, регістрах бухгалтерського обліку, де потрібно виділити окремі колонки для фіксації цих сум за видами господарської діяльності. Завершальним етапом є відображення інформації у Звіті про рух грошових коштів у розрізі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства [3].

Для узагальнення інформації про наявність та рух готівкових коштів підприємства застосовують рахунки 3 класу, які є активними, тобто, за дебетом зазначених рахунків відображається надходження грошових коштів, за кредитом – їх виплата. Для синтетичного обліку готівкових коштів в касі підприємства призначений рахунок 30 «Готівка», який має 2 субрахунки 301

«Готівка в національній валюті», 302 «Готівка в іноземній валюті». До зазначених вище субрахунків щодо обліку коштів в іноземній валюті доцільно вводити субрахунки нижчого рівня в розрізі кожного виду підприємств іноземних валют, що використовуються підприємством, наприклад: 3021 «Готівка в доларах США», 3022 «Готівка в євро» тощо.

Рахунок 31 «Рахунки в банках» призначено для обліку наявності та руху грошових коштів, що знаходяться на рахунках підприємства в банку, які можуть бути використані для поточних операцій. Він має наступні субрахунки: 311 «Поточні рахунки в національній валюті», 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті», 313 «Інші рахунки в банку в національній валюті», 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті», 315 «Спеціальні рахунки в національній валюті», 316 «Спеціальні рахунки в іноземній валюті».

Субрахунки 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті» та 314 «Інші рахунки в банку в іноземній валюті» призначені для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів в іноземній валюті. По аналогії з обліком готівкових коштів в іноземній валюті, до зазначених субрахунків доцільно вводити субрахунки в розрізі кожного виду валют по яких у підприємства відкрито в банках рахунки, наприклад: 3121 «Поточні рахунки в доларах США», 3122 «Поточні рахунки в євро» тощо. Крім того, слід зазначити, що згідно вимог П(С)БО 21 кошти в іноземній валюті обліковують як безпосередньо в тій іноземній валюті, в якій здійснюються розрахунки та платежі, так і в грошовій одиниці України [4].

Субрахунок 315 «Спеціальні рахунки в національній валюті» призначений для обліку коштів на рахунок у системі електронного адміністрування ПДВ, відкритому платнику податку в Казначействі, а також на інших спеціальних рахунках, відкритих у банку та/або органі Казначейства відповідно до законодавства, тощо. Субрахунок 316 «Спеціальні рахунки в іноземній валюті» призначений для обліку коштів в іноземній валюті, що підлягають розподілу або додатковому попередньому контролю, у тому числі сум коштів в іноземній валюті, що підлягають обов'язковому продажу відповідно до законодавства.

Список використаних джерел:

- [1] Skrypnyk, M., Radionova, N., Vlasiuk, T., Bondarenko, S. & Grygorevska, O. (2019). Accounting and verification of sustainable enterprise development reporting. *IBIMA Business Review*. (2019), 1-10.
- [2] *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні* (Закон України). № 996-XIV. (1999). Вилучено з <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
- [3] *Загальні вимоги до фінансової звітності* (Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1) № 73. (2013). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
- [4] *Вплив змін валютних курсів* (Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21). № 193. (2000). Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>.